

الْفِقْرُ الْمَيْسِرُ

عَلَّاقَ مَذْكُوبٍ الْإِمَامُ الْأَعْظَمُ أَبْيَهُ كَنِيفَانُ النُّعْمَانُ

De Boodschapper van Allah – moge Allah hem zegenen en vrede schenken – zei:

”صَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِلِ خَيْرًا يُفَقِّهُ فَلَوْلَا الْدِينَ“

“Wanneer Allah het goede wil voor een persoon,
dan schenkt Hij hem begrip van de religie.”

Eerste druk, mei 2017

ISBN 978-90-822111-8-4

Titel	Vereenvoudigde fiqh
Ondertitel	Hanafi-fiqh
Arabische titel	Al fiqh al muyassar - 'ala madhab al imam al a'dham Abi Hanifa Annu'man
Auteur	Shaykh Shafiq Arrahman Annadwi
Vertaling	Selim Saldiran
Inhoudelijke redactie	Team 't Kennishuys
Taalkundige redactie	Team 't Kennishuys
Basis voor vertaling	Al fiqh al muyassar - 'ala madhab al imam al a'dham Abi Hanifa Annu'man, Shaykh Shafiq Arrahman Annadwi, Commentaar Abdulmajid Al Ghawri, Ibn Kathir, 1 ^e druk, Damascus, 2000.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Op alle uitgaven van Stichting 't Kennishuys gelden strikte auteursrechten. Voor het gebruik van teksten, fragmenten, gedichten, illustraties of alle andere vormen van gebruik uit het werk dat door 't Kennishuys wordt uitgegeven, dient 't Kennishuys schriftelijk om toestemming te worden gevraagd.

DISCLAIMER

De vertaling is een getrouwde weergave van de integrale tekst van het boek van de auteur en reflecteert enkel en alleen de mening van de auteur en niet noodzakelijkerwijs die van de uitgever of de vertaler.

Copyright © Stichting 't Kennishuys 2017

Stichting 't Kennishuys | Postbus 82095 | 2508 EB Den Haag
www.kennishuys.com

ARABISCHE TITEL

Al fiqh al muyassar

'ala madhab al imam al a'dham Abi Hanifa Annu'man

Vereenvoudigde fiqh

volgens de wetschool van al imam al a'dham Abu Hanifa Annu'man

AUTEUR

Shafiq Arrahman Annadwi

COMMENTAAR

Abdulmajid Al Ghawri

VERTALING

Selim Saldiran

Inhoudsopgave

Voorwoord shaykh Galal Al Jihany	15
Woord van de vertaler.....	17
Woord van de commentator	19
Woord van de auteur.....	23
Transliteratie, woordgebruik en weergave.....	27

DEEL 1 - REINHEID

1. Reinhlenen (<i>taharat</i>)	33
1.1 Betekenis van ‘ <i>tahara</i> ’ (reinheid).....	33
1.2 Belang van reinheid	34
1.2.1 Bewijs voor haar vaststelling uit de <i>Qur'an</i> en <i>Sunna</i>	34
1.2.3 Watersoorten waarmee men zich kan reinigen	35
1.4 Watersoorten en hun regelingen	35
1.5 De regeling van water dat gemengd is met iets rens.....	37
1.6 De regelingen van drinkrestanten	39
1.7 De regelingen van water uit putten	40
1.8 De etiquette omtrent het doen van de behoefte	42
1.9 De regelingen van <i>istinja</i> '	44
1.10 Soorten onreinheden en haar regelingen.....	46
1.11 Hoe wordt onreinheid verwijderd?	48
2. <i>Wudu'</i> (kleine rituele wassing)	51
2.1 Definitie van <i>wudu'</i>	51
2.2 Regeling van de <i>wudu'</i>	51
2.3 De pilaren van de <i>wudu'</i>	52
2.4 Voornaarden voor een geldige <i>wudu'</i>	53
2.5 Verplichtingen van de <i>wudu'</i>	53
2.6 Bijkomende zaken die betrekking hebben op de <i>wudu'</i>	54
2.7 Sunan van de <i>wudu'</i>	55
2.8 Etiquette van de <i>wudu'</i>	56
2.9 Afgeraden zaken van de <i>wudu'</i>	57
2.10 Categorieën van de <i>wudu'</i>	58
2.11 Wanneer is de <i>wudu'</i> <i>fard</i> ?	58
2.12 Wanneer is de <i>wudu'</i> <i>wajib</i> ?.....	58
2.13 Wanneer is de <i>wudu'</i> <i>mustahab</i> ?	59

2.14 Zaken die de wudu' verbreken.....	60
2.15 Zaken die de wudu' niet verbreken	61
3. Ghusl (grote rituele wassing): fara'i'd en categorieën.....	62
3.1 Definitie van ghusl.....	62
3.2 Vaststelling van ghusl	62
3.3 Fara'i'd van de ghusl.....	63
3.4 Sunan van de ghusl	63
3.5 Categorieën van de ghusl.....	64
3.6 Wanneer is de ghusl fard?.....	64
3.7 Wanneer is de ghusl sunna?.....	65
3.8 Wanneer is de ghusl mustahab?.....	65
4. Tayammum.....	67
4.1 Definitie van tayammum	67
4.2 Bewijs voor zijn vaststelling in het Boek van Allah en de Sunna	67
4.3 Voorwaarden voor een geldige tayammum	68
4.4 Pilaren van de tayammum	70
4.5 Sunan van de tayammum	70
4.6 Hoe verricht men de tayammum?	71
4.7 Zaken die de tayammum verbreken	71
4.8 Bijkomende zaken die betrekking hebben op de tayammum	72
5. Vegen over de khuffayn	73
5.1 Definitie van vegen.....	73
5.2 Bewijs voor de toelaatbaarheid van het vegen over khuffayn.....	73
5.3 Voorwaarden voor de toelaatbaarheid van het vegen	74
5.4 De fard en de sunna van het vegen	74
5.5 Duur van het vegen over khuffayn.....	74
5.6 Zaken die het vegen over khuffayn verbreken.....	75
5.7 Vegen over verband en gips.....	75
6. Menstruatie en postnatale bloeding	77
6.1 Verschillende soorten bloed	77
6.2 Duur van de periode van reinheid.....	77
6.3 Wat verboden wordt tijdens de menstruatie of postnatale bloeding.....	78
6.4 De tijd waarin geslachtsgemeenschap toegestaan is.....	78

6.5 Wat de menstruerende of degene die een postnatale bloeding doormaakt inhoudt.....	79
6.6 Wat verboden is in de staat van grote rituele onreinheid.....	79
6.7 Wat verboden is in de staat van kleine rituele onreinheid.....	79
6.8 Regelingen omtrent geëxcuseerden en degenen die onregelmatig vaginaal bloed ervaren	79

DEEL 2 - GEBED

7. Gebed (assala).....	83
7.1 Betekenis van “assala”	83
7.2 Bewijs voor zijn vaststelling.....	83
7.3 Soorten gebeden	85
7.4 De voorwaarden van de gebedsplicht	85
7.5 De gebedstijden.....	86
7.6 Zaken die met de gebedstijden te maken hebben	88
7.7 Tijden waarop het gebed niet is toegestaan	89
7.8 Tijden waarop vrijwillige [gebeden] makruh zijn	89
7.9 Adhan en iqama.....	91
7.9.1 Bewijs voor zijn vaststelling.....	91
7.9.2 Oordeel van de adhan en de iqama	91
7.9.3 Aanbevolen zaken van de adhan	92
7.9.4 Zaken die afgeraden zijn bij de adhan	94
7.10 Voorwaarden voor geldigheid van het gebed	95
7.10.1 Zaken die met de voorwaarden van het gebed te maken hebben.....	97
7.11 Pilaren van het gebed	99
7.12 Noodzakelijke (wajib) handelingen van het gebed	101
7.13 Sunan van het gebed.....	103
7.14 Aanbevolen zaken van het gebed	107
7.15 Zaken die het gebed verbreken	107
7.16 Zaken die het gebed niet verbreken	110
7.17 Zaken die afgeraden zijn in het gebed	110
7.18 Zaken die niet makruh zijn in het gebed.....	114
7.19 Hoedanigheid van het verrichten van het gebed.....	115
7.20 Voortreffelijkheid van het gemeenschappelijk gebed.....	119
7.21 Oordeel van het gemeenschappelijk gebed	120
7.22 Voor wie is het gemeenschappelijk gebed een sunna?.....	121
7.23 Wanneer vervalt de aanwezigheid bij het gemeenschappelijk gebed?	122
7.24 Voorwaarden voor het leiden van het gebed	123
7.25 Wie heeft het recht voor te gaan in gebed?.....	123

7.26 Afgeraden zaken bij het leiden van het gebed en het gemeenschappelijk gebed	124
7.27 Plaats van de volger en de ordening van de rijen.....	125
7.28 Voorwaarden van de geldigheid van het volgen van een imam	126
7.29 Wanneer volgt de volger de imam en wanneer niet?	127
7.30 Regelgevingen over de sutra.....	128
7.31 Regelgevingen over het passeren voor een biddende	128
7.32 Wanneer is het noodzakelijk en wanneer is het toegestaan om het gebed te verbreken?.....	129
8. Het Witr-gebed	131
9. De Sunna-gebeden.....	136
9.1 Sunna mu'akkada-gebeden.....	136
9.2 Sunna ghayr mu'akkada-gebeden	136
9.3 De aanberolen gebeden en het opleven van de nachten.....	137
9.4 Overzicht van het aantal rak'at (eenbeden) voor de verplichte en Sunna-gebeden.....	139
10. Het gebed zittend verrichten	140
10.1 Gebed op een rijdier.....	140
10.2 Gebed op het schip.....	141
10.3 Gebed in de trein en in het vliegtuig.....	141
11. Tarawih-gebed.....	143
12. Het gebed van de reiziger	145
12.1 Voorwaarden van de intentiegeldigheid om te reizen	146
12.2 Wanneer begint men met inkorten van het gebed?.....	146
12.3 Duur van de reis	147
12.4 Volgen van een ingezetene door een reiziger en andersom	147
12.5 Soorten woonplaatsen en zijn regelingen.....	148
13. Gebed van een ziek persoon.....	149
14. Inhalen van gemiste gebeden	151
15. Het halen van het verplichte gemeenschappelijke gebed	154
16. Afkopen van het gebed en vasten.....	157

17. Sujud ter vergeetachtigheid.....	159
17.1 Definitie van sujud assahw	159
17.2 Bewijs voor zijn vaststelling.....	159
17.3 Regelingen van de sujud ter vergeetachtigheid.....	160
17.4 Oorzaken voor het noodzakelijk worden van de sujud ter vergeetachtigheid.....	160
17.5 Zaken die met de sujud ter vergeetachtigheid te maken hebben	162
17.6 Wijze voor verrichten van de sujud ter vergeetachtigheid	163
17.7 Wanneer vervalt de sujud ter vergeetachtigheid?	164
17.8 Wanneer wordt het gebed ongeldig door twijfel en wanneer niet?	164
18. Sujud van recitatie	165
18.1 Regelingen van de sujud van recitatie.....	166
18.2 Zaken die met de sujud van recitatie te maken hebben.....	168
18.3 De hoedanigheid voor de sujud van recitatie.....	169
19. Het vrijdaggebed.....	171
19.1 Bewijs voor zijn vaststelling.....	171
19.2 Voorwaarden voor het verplicht worden van het vrijdaggebed.....	172
19.3 Voorwaarden voor de geldigheid van het vrijdaggebed.....	173
19.4 Sunan van de preek.....	174
20. Het gebed van de twee feestdagen	176
20.1 Bewijs voor zijn vaststelling.....	176
20.2 Regelingen van de twee feestdagen	176
20.3 Voor wie is het gebed van de twee feestdagen noodzakelijk?.....	177
20.4 Voorwaarden voor de geldigheid van het gebed van de twee feestdagen.....	177
20.5 Aangeraden zaken van 'id al fitr.....	178
20.6 Hoedanigheid van het gebed van de twee feestdagen	179
20.7 Regelingen van het offerfeest ('id al adha)	180
21. Gebed bij zons- en maanverduistering	181
22. Gebed voor het vragen van regen.....	183

DEEL 3 - BEGRAFENISSEN

23. De begrafenissen (al jana'iz).....	187
23.1 <i>Wat wordt er gedaan bij degene die op het punt staat om te sterven?</i>	187
23.2 <i>Wat wordt er gedaan bij de dode voor het wassen?</i>	188
23.3 <i>Oordeel over het wassen van de dode.....</i>	189
23.4 <i>Hoe de dode (ritueel) te wassen.....</i>	190
23.5 <i>Regelingen van het wikkelen van de dode in een doodskeleed .....</i>	191
23.6 <i>Soorten lijkwades .....</i>	191
23.7 <i>Wijze van het wikkelen van de man in de doodskeleed .....</i>	192
23.8 <i>Wijze van het wikkelen van een vrouw in het doodskeleed .....</i>	193
 24. Regelingen van het begrafenisgebed.....	194
24.1 <i>Voorwaarden van het begrafenisgebed .....</i>	194
24.2 <i>Sunan van het begrafenisgebed .....</i>	195
24.3 <i>Zaken die te maken hebben met het begrafenisgebed .....</i>	197
24.4 <i>Wijze waarop het begrafenisgebed wordt gebeden.....</i>	198
24.5 <i>Regelingen voor het dragen van het lichaam .....</i>	198
24.6 <i>Regelingen van het begraven van de dode.....</i>	199
24.7 <i>Regelingen van het bezoeken van graven .....</i>	201
 25. Regelingen van de martelaar	202

DEEL 4 - VASTEN

26. Het vasten (assawm).....	207
26.1 <i>Verplichting van het vasten.....</i>	207
26.2 <i>Voor wie is het vasten van de maand Ramadan verplicht? .....</i>	208
26.3 <i>Voor wie is het vasten in de maand Ramadan op het moment zelf een verplichting? .....</i>	209
26.4 <i>Wanneer is het verrichten van het vasten geldig? .....</i>	209
26.5 <i>Soorten van het vasten .....</i>	210
26.6 <i>Tijd van de intentie voor het vasten .....</i>	212
26.7 <i>Hoe wordt de bezichtiging van de maan vastgesteld? .....</i>	213
26.8 <i>Oordeel van het vasten op de dag van twijfel .....</i>	214
26.9 <i>Zaken die het vasten niet verbreken .....</i>	214
26.10 <i>Wanneer is de boetedoening verplicht samen met het inhalen van het vasten? .....</i>	216
26.11 <i>Wanneer is de boetedoening én het inhalen verplicht? .....</i>	216
26.12 <i>Beschrijving van de boetedoening .....</i>	217
26.13 <i>Wanneer is het inhalen van het vasten verplicht zonder de boetedoening? .....</i>	218

26.14 Wat makrūh is voor de vastende.....	219
26.15 Hetgeen niet makrūh is voor de vastende.....	220
26.16 Aangeraden zaken voor de vastende.....	220
26.17 Geldige excuses die het te verbreken van het vasten toestaan.....	221
26.18 Wanneer is het noodzakelijk om een gedane gelofte te voldoen?.....	222
27. De <i>i'tikaf</i>.....	224
27.1 Definitie [van <i>i'tikaf</i>].....	224
27.2 Bewijs voor zijn vaststelling.....	224
27.3 Categorieën van <i>i'tikaf</i>	224
27.4 Duur van <i>i'tikaf</i>	225
27.5 Zaken die de <i>i'tikaf</i> ongeldig maken.....	225
27.6 Geldige redenen om de moskee uit te gaan	226
27.7 Wat is makrūh voor degene die de <i>i'tikaf</i> verricht?.....	226
27.8 Goede manieren (<i>adab</i>) van de <i>i'tikaf</i>	227
28. Aalmoes van het verbreken van het vasten (<i>sadaqat al fitr</i>)	228
28.1 Aalmoes van het verbreken van het vasten is noodzakelijk.....	228
28.2 Wanneer wordt de aalmoes van het verbreken van het vasten noodzakelijk?	229
28.3 In wiens naam wordt de aalmoes van het verbreken van het vasten gegeven?	230
28.4 Hoeveelheid van de aalmoes van het verbreken van het vasten	230
Over de vertaler.....	233

Woord van de auteur

In de naam van Allah de meest Barmhartige de meest Genadevolle.

Alle lof zij aan Allah de Heer der werelden en genade en vrede zij met de Meester der Boodschappers Mohammed en zijn familie en al zijn metgezellen.

Vervolgens, dit is een samenvattend boek over de *fiqh*-regelingen voor de onderdelen “reinheid” (*attahara*), “gebed” (*assala*), “vasten” (*assawm*), “zaka” (*az-zaka*), “bedevaart” (*al hay*) en “offeren” (*al udhiya*)⁴ volgens de wetschool van *al imam al a'dham*⁵ Abu Hanifa Annu'man, moge Allah hem genadig zijn met een alomvattende barmhartigheid en hem bedekken met Zijn tevredenheid.

Mijn werk in deze compilatie is dat ik de regelingen heb verzameld volgens een methode die overeenkomt met de methode van het boek ‘*Nur al idah*’⁶ van shaykh Hasan bin ‘Ammar Asshurunbulali Al Misri Al Hanafi. Voor het grootste deel van de aangehaalde regelingen steunde ik (primair) hierop en daarna op andere boeken over de Hanafi-*fiqh*. De weergave heb ik laten aansluiten op de geest van de beginnende studenten: ik heb het weergeven in gemakkelijke uitdrukkingen en op een prettig verwerkbare manier zodat beginnende studenten het kunnen begrijpen en tot zich kunnen nemen.

---

⁴ De drie laatstgenoemde onderwerpen (zaka, bedevaart en offeren) zijn niet opgenomen in de huidige vertaling en volgen later in deel twee van dit boek.

⁵ *Al imam al a'dham* kan vertaald worden als de grootste imam, een bijnaam van imam Abu Hanifa.

⁶ Letterlijk vertaald: “Het licht van verduidelijking”.

Aan het begin van elk van de behandelde onderwerpen in het boek heb ik – voor zover ik kon – een vers van de Edele Qur'an en een overlevering van de eerbare Profetische overleveringen genoemd om het belang van het onderwerp en haar verdienstelijkheid duidelijk te maken. Ik heb me ingespannen om het boek zodanig samen te stellen dat het aansluit bij het niveau van jonge/beginnende studenten die nog in het eerste stadium van hun leeftijd en intellect zitten. Het noemen van meningsverschillen of andere uitspraken tussen wetscholen, enkele gevallen uitgezonderd, heb ik achterwege gelaten zodat het brein van de beginner niet in de war raakt. Ook heb ik vraagstukken die moeilijk te begrijpen en te verwerken zijn voor beginners vermeden.

Er is geen ruimte voor mij om niet de beschuldigde dank te uiten aan onze edele shaykh en grote onderwijzer Abu Al Hasan Ali Al Hasani Annadwi – moge Allah hem beschermen⁷ en met hem de islam en moslims van nut zijn – die mij verheugd had door mij de opdracht te verlenen om dit enorme werk te verrichten, mij naar de juiste methode begeleidde en mij geëerd heeft door het boek in te leiden.⁸ Als ik geslaagd ben in hetgeen ik geprobeerd heb, dan keert de gunst (dus) naar hem terug.

*En wij waren als pijlen waarvan het raken
van hun doel een treffer van de boogschutter was.*

Zo ook ben ik verplicht om mijn leraren, collega's en de broeders onder de studenten te bedanken die mij helpen in de verschillende stadia van het verschijnen van dit boek. Van hen noem ik speciaal mijn leraar, de edele

---

⁷ Deze geleerde is inmiddels overleden, moge Allah hem genadig zijn.

⁸ De vertaling van dit voorwoord is niet opgenomen in deze vertaling, omdat het vooral ingaat op de ontwikkeling van de onderwijsmethodologie in specifiek India en daardoor minder relevant voor de context in Nederland en België.

shaykh Mohammed Dhuhur Annadwi, de moefti aan de Dar al ‘ulum, mijn leraar – de bekende islamitische schrijver – Sa‘id Al A‘dhami Annadwi⁹, de edele shaykh Burhan Addin Assanbhali¹⁰ en de edele leraar Diya’ Al Hasan Annadwi¹¹ die mij een dienst bewezen hebben met het nakijken en mij voorzagen van wijze instructies en slagvaardige visies die het boek nog waardevoller maakten.

Ik dank Allah de Geprezene en Verhevene en prijs Hem als eerst en als laatst, want voorzeker, het is bij Zijn gunst en Zijn welwilligheid dat goede zaken voltooid worden. De edele lezers verzoek ik vriendelijk om wanneer zij in het boek onvolkomenheden of foute uitdrukkingen tegenkomen, mij erover in te lichten zodat ik het kan herstellen voor de volgende druk.

Ik vraag Allah de Geprezene en Verhevene om mij te laten slagen in de juistheid en om mij er voordeel van te schenken in het Hiernamaals.

Shafiq Arrahman Annadwi

Dar al ‘ulum Nadwat al ‘ulama’ te Lucknow (India)

12 Jumad Al Akhira 1402 H.

---

⁹ Decaan van de Faculteit der Arabische Taal van de Dar al ‘ulum Nadwat al ‘ulama’ te Lucknow en hoofdredacteur van het tijdschrift “Al Ba‘th Al Islami”.

¹⁰ Docent Overleveringen en Qur‘an-exegese aan de Faculteit voor Sharia en Grondslagen van de Godsdienst van de Dar al ‘ulum Nadwat al ‘ulama’ te Lucknow.

¹¹ Leraar Arabische Literatuur aan de Nationale Islamitische Universiteit – New Delhi (India).